



**UvA-DARE (Digital Academic Repository)**

**Sex in de collegebanken**

van Kempen, M.

*Published in:*  
Folia

[Link to publication](#)

*Citation for published version (APA):*  
van Kempen, M. (2008). Sex in de collegebanken. Folia, 61(30), 24.

**General rights**

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

**Disclaimer/Complaints regulations**

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.



**Thomas Rosenboom** (Doetinchem, 1956) studeerde eerst psychologie in Nijmegen. Na drie jaar brak hij die studie af en ging hij Nederlands studeren aan de UvA. Deze studie rondde hij in 1983 cum laude af.

## MICHEL VAN KEMPEN

### Sex in de collegebanken

Vanaf waar ik stond had ik een beroerd uitzicht op wat zich achteraan in de hoogte, half afgedekt door een piloon van de collegezaal, afspeelde. Eigenlijk vermoedde ik meer dan ik kon horen of zien, het soort vermoeden dat slachtoffers hebben wanneer zij in een donker steegje plots overvallen worden en zich nog net half kunnen omkeren voor de moker hen neerknuppelt (alleen in fantasieolozes politie-series meldt de patholoog-anatoom dat het slachtoffer met één klap is neergeveld, 'een vierkant voorwerp, metaal, niet al te hard maar het slachtoffer had geen schijn van kans'). Als ze willen foezelen, dacht ik, laat ze hun gang gaan, maar waarom nou net tijdens een college? Ik probeerde me te concentreren op een overzichtelijke uitleg van de raadsels die de Nikè van Samothrake al anderhalve eeuw oproept. Of de gevonden vingers nu bij de rechter- of de linkerhand horen, en wat er de consequentie van is dat de rechterhand geen trompet vastgehouden kan hebben, zoals lang gedacht werd. Maar het zachte geruis linksboven in de zaal hield aan, ik zag de arm van een studente die schuin omhoogstak, niet haar hoofd dat zich onder de collegebank moest bevinden. Ze zou toch niet...? Op de bank naast haar was niemand te zien. Ik had het idee dat ik niet veel méér wist te melden over dat raadselachtige beeld dat ook zonder hoofd dagelijks hordes toeristen naar zich toe weet te trekken, dan dat het een collectie verspreide lichaamsdelen is, een driedimensionale legpuzzel waar de studenten zich maar de tanden op moesten stuk bijten. In mijn ooghoek zag ik opeens een naakte arm waar ik eerder nog stellig een donkerrood gewaad had gezien. Ossenbloed. Wat vult de verbeelding aan? Als wij veronderstellen dat een hand een trompet vasthield en wij zitten er helemaal naast, hoe hadden dan hele steden eruit gezien die de archeologen op grond van anderhalve knoop, een potscherf en twee meter fundering terugplaatsen in de geschiedenis? Ik moest het hebben over Plato, maar een innerlijk geginnik bij de gedachte dat het begrip

Het zachte geruis linksboven in de zaal hield aan, ik zag de arm van een studente die schuin omhoogstak, niet haar hoofd dat zich onder de collegebank moest bevinden. Ze zou toch niet...?

'platonische liefde' in deze collegezaal op dit moment wel erg ironisch zou klinken, verstoord mijn hele redenering. Schuifrompet, de trombone, de sacqueboute, die ik zelf nog jarenlang had bespeeld tot mijn lippen ervan barstten en uit was het met de pret, potverdomme! Wat kon je als docent in zo'n geval nou doen? Het was bijna pathetisch als je je microfoon zou neerleggen en voor een driekwart gevulde zaal opeens een klimpartij omhoog ging maken, als een solist in het Concertgebouw. En dan? Die twee studenten uit elkaar trekken, ze voor schut zetten? Maar ik was toch niet ingehuurd als inspecteur van de zedenpolitie? Nee, niet gaan preken, vader. Ze stoorden mij, dat zat misschien meer in mijn hoofd dan in hun heimelijke bewegingen. Ik kon ook niet zeggen dat ze daar achter die piloon de concentratie van de andere studenten verstoorden. Een meesterstuk van leven en beweging, hoorde ik mezelf zeggen door mijn rechteroor, maar mijn linkeroor hoorde heel ander leven, heel andere beweging. Als ze haar hoofd maar eens liet zien, dan kon ik met één blik de verstarring terugbrengen, stijf bevroren, mijn god, ja, wat een uitdrukking! Wie is dat meisje? Ik klikte bijna moedeloos op een pijltje van mijn toetsenbord, schrok bijna toen de Powerpoint een plattegrond van Samothrake te voorschijn schoof. Met mijn rug half naar het publiek kon ik me minutenlang concentreren op de uitleg van het heiligdom van de Grote Goden. Toen ik me omkeerde – dat kon heel natuurlijk, dacht ik, alleen al uit beleefdheid moest ik me nu frontaal wenden tot de linkerkant van de collegezaal – zag ik dat de vleugel van het meisje was gedaald. Twee ogen keken me direct aan, ik meende een bos op de wangen te zien, maar dat kon ook mijn Thracische verbeelding zijn, ze zat te veraf om er iets zekers van te zeggen. Wel zag ik dat zij haar blote linkerarm op de collegebank had liggen, haar andere arm stak onder de bank. En de stoel naast haar was niet leeg. Een slanke jongen met een lok blond haar half over zijn ogen trok zich overeind en leek met zijn elleboog het meisje bijna onmerkbaar aan te stoten. Ze draaide haar hoofd naar hem, knikte kort en ontlokte met een fluistering in zijn oor een valscherf van een glimlach over zijn gezicht.

Ik bleef doorpraten toen ik de Powerpoint afsloot en zelfs toen ik buiten bereik van de microfoon was bleef ik de collegezaal toespreken, al begonnen sommige studenten hun tassen al in te pakken. Halverwege het auditorium wenste ik iedereen een prettige voortzetting van de middag en twee treden tegelijk nemend sprong ik de trap verder op. Ik zag hoe het meisje – ze had wel degelijk een bos op de wangen – zich bukte en hoe haar buurjongen haar te hulp schoot. Moeizaam schoven ze een reusachtig boek uit de collegebank met aluminium platen, op de voorkant de ingehamerde letters: S.E.X. Een trompet, hoe hadden ze dat ooit kunnen bedenken?



Michiel van Kempen (Oirschot, 1957) studeerde Nederlandse taal- en letterkunde in Nijmegen. Hij promoveerde aan de UvA op het vijfdelige werk *Een geschiedenis van de Surinaamse literatuur* (2002), dat in 2003 in twee banden als handeldeditie verscheen bij De Geus. Momenteel is hij bijzonder hoogleraar West-Indische letteren aan de UvA. Hij schreef literaire studies, essays, scenario's, eenakters, verhalenbundels, het reisverslag *Het Nirwana is een lege trein* (2000) en de romans *Plantage Lankmeedigheid* (1997) en *Vluchtwegen* (2006).